

luonnos 15.10.2021

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ
Neuvotteleva virkamies
Suvi Ruuska

Muistio
15.10.2021

Liite 1

VALTIONEUVESTON ASETUS PERUSTUESTA, VIHERRYTTÄMISTUESTA JA NUOREN VILJELIJÄN TUESTA ANNETUN VALTIONEUVESTON ASETUKSEN 17 JA 19 §:N MUUTTAMISESTA

1. Yleistä

Euroopan unionin kokonaan rahoittamista suorista tuista säädetään yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 637/2008 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1307/2013, jäljempänä *tukiasetus*. Tukiasetuksen liitteessä I säädetään suoriin tukiin kuuluvista tuista. Vuodelta 2021 maksettavien suorien tukien enimmäismääristä säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1307/2013 säädettyihin tiettyihin suoriin tukijärjestelmiin sovellettavista vuoden 2021 talousarviomäärärahojen enimmäismääristä annetussa komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2021/1135.

Kansallisesti suorista tuista säädetään Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetussa laissa (193/2013). Lain nojalla on annettu valtioneuvoston asetus perustuesta, viherryttämistuesta ja nuoren viljelijän tuesta (234/2015). Asetuksessa säädetään perustuen myöntämisen yleisistä edellytyksistä, perustuen ja viherryttämistuen tukialueista, tukikelpoisesta alasta, perustuen enimmäismäärän jakamisesta tukialueille, perustuen tukioikeuksien tasatukiosan arvosta sekä tukioikeuksien siirroista. Lisäksi asetuksessa säädetään viherryttämistuen ehdoista, viherryttämistuen määrästä sekä nuoren viljelijän tuen ehdoista ja määrästä sekä tukien maksamisesta.

Perustuesta, viherryttämistuesta ja nuoren viljelijän tuesta annettua valtioneuvoston asetusta ehdotetaan muutettavaksi. Asetuksella ehdotetaan tarkennettavaksi vuodelta 2021 maksettavien viherryttämistuen ja nuoren viljelijän hehtaarikohtaisen tuen määrä ensimmäisessä maksuerässä. Tuista on tarkoitus maksaa joulukuussa ensimmäisessä maksuerässä noin 95 prosenttia. Arvioituja yksikkökohtaisia tukitasoja tarkennettaisiin vuoden 2021 tukihaun ja valvonnan tulosten perusteella ennen tukien maksamista, jotta tukeen käytettävissä oleva määräraha tulisi käytetyksi enimmäismäärän mukaisesti.

Viljelijälle vuodelta 2021 maksettavia suoria tukia vähennetään suoraan Euroopan unionin lainsäädännön perusteella ennen tukien maksamista. Suoria tukia vähennetään tukiasetuksen 7 artiklan 1 kohdan perusteella tukiasetuksen liitteessä III säädetyn suorien tukien kansallisen enimmäismäärän ylityksen vuoksi. Lisäksi viljelijälle myönnettävään suorien tukien yhteismäärän 2000 euroa ylittävään osaan kohdistuu tukiasetuksen 8 artiklan perusteella tehtävä rahoituskurileikkaus. Suorien

tukien mukauttamisasteesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 nojalla kalenterivuoden 2021 osalta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/951 1 artiklan mukaan vuodelta 2021 maksettavaan tukeen kohdistuva rahoituskurileikkaus on suuruudeltaan 1,658907 prosenttia.

Muistiossa esitetyt yksikkökohtaiset tukitasot perustuvat tämänhetkisiin arvioihin ja ne voivat vielä muuttua.

2. Yksityiskohtaiset perustelut

17 § 1 mom. Asetuksen 17 §:n 1 momenttia muutettaisiin siten, että vuodelta 2021 maksettavan viherryttämistuen hehtaarikohtaista määrää ensimmäisessä maksuerässä tukialueilla AB ja C tarkennettaisiin vuoden 2021 tukihaun ja valvonnan tulosten perusteella.

Viherryttämistukea myönnetään tukialueittain seuraava euromäärä hehtaarilta:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
tukialue	euroa						
AB	75,54	74,75	74,89	75,00	75,13	75,24	x
C	65,11	65,22	65,33	65,35	65,37	65,41	x

19 § Asetuksen 19 §:n 1 momenttia, jossa säädetään nuoren viljelijän tuen enimmäismäärästä, muutettaisiin tukiasetuksen 51 artiklan 2 kohdan perusteella. Tukiasetuksen 51 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltio voi käyttää nuoren viljelijän tuen rahoittamiseen enintään kaksi prosenttia tukiasetuksen liitteessä II säädetyistä vuosittaisesta kansallisesta enimmäismäärästä. Nuorten viljelijöiden tuen enimmäismäärä ehdotetaan nostettavaksi 1 prosentista 2 prosenttiin tukea hakeneiden määrän perusteella.

Asetuksen 19 §:n 2 momenttia muutettaisiin siten, että vuodelta 2021 maksettavan nuoren viljelijän tuen määrää ensimmäisessä maksuerässä muutettaisiin. Tuen määrä lasketaan tukiasetuksen 50 artiklan 8 kohdan mukaisesti käyttäen 37 prosenttia hehtaarikohtaisen tuen kansallisesta keskiarvosta. Tukea myönnettäisiin x euroa hehtaarilta.

Asetuksen olisi tarkoitus tulla voimaan x.x.2021.

3. Taloudelliset vaikutukset

Perustuki, viherryttämistuki ja nuoren viljelijän tuki ovat kokonaan Euroopan unionin rahoittamaa tukea. Perustuesta, viherryttämistuesta ja nuoren viljelijän tuesta aiheutuvat kustannukset maksetaan valtion talousarvion momentin 30.20.41 (EU-

tulotuki ja EU-markkinatuki) määrärahasta. Vuoden 2021 valtion talousarvion momentille 30.20.41 (EU-tulotuki ja EU-markkinatuki) on budjetoitu varoja tukien maksamiseen yhteensä 516,900 miljoonaa euroa. Momentin määrärahasta käytetään vuodelta 2021 maksettavaa perustukea varten enintään noin 234,3 miljoonaa euroa, vuodelta 2021 maksettavaa viherryttämistukea varten enintään noin 144,1 miljoonaa euroa ja vuodelta 2021 maksettavaa nuoren viljelijän tukea varten enintään noin 9,6 miljoonaa euroa eli yhteensä noin 388 miljoonaa euroa. Vastaavat Euroopan unionilta saatavat tulot tuloutetaan momentille 12.30.01 (EU:n maataloustukirahastosta saatavat tulot).

4. Lausunnot

Asetusehdotuksesta pyydettiin lausunto valtiovarainministeriöltä, Ruokavirastolta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:ltä, ProAgria Keskusten Liitolta, Svenska lantbrukssällskapens förbund rf:ltä ja Maaseudun Kehittäjät ry:ltä. Lausuntoaikaa oli vain kolme viikkoa, jotta tuenmaksu voidaan toteuttaa suunnitellussa aikataulussa.

5. Laintarkastus

Asetusehdotusta ei ole tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa asian vähäisen yleisen merkityksen vuoksi.